

31.5.15

מרחב תכנון מקומי דימונה
תכנית מתאר מקומית

תכנית מתאר פארק ממשית, דימונה
 תכנית מס' 37/101/02/25
נספח נופי מנחה

(Handwritten signature)
 גיא שלף
 אדריכל נוף
 רשיון מס' 104302

היזם: מנהל מקרקעי ישראל.

בעל הקרקע: מנהל מקרקעי ישראל.

עורך התכנית:

תהל לייטרסדורף
 תכנון ערים אדריכלות והנדסה
 רח' נחום 18 תל אביב
 טל' 03-5465148, פקס' 03-5442653

עורך הנספח הנופי:

גיא שלף, אדריכל נוף.
 משגב דב 81, 76867
 טל' 052-3385433, פקס' 076-5404346

מטרת הנספח הנופי

- מתן הנחיות כלליות לתכנון בשטחים הפתוחים בפארק ממשית.
- מתן הנחיות לבינוי ושימור הנוף המדברי הפתוח.
- מתן הנחיות בביצוע עבודות למניעת פגיעה בשטח הטבעי.
- מתן הנחיות לתכנון בר קיימא.

1. הנחיות פיתוח כלליות

- א. פיתוח השטחים הפתוחים יעשה ברוח המלצות נספח זה.
- ב. כל עבודות הפיתוח לעיל ישולבו בפיתוח הנוף והשטח באופן שחזותם תתמוזג עם אופי המקום.
- ג. כל מערכות התשתית יהיו תת-קרקעיות בלבד.
- ד. חזיתות הבנייה החדשה תהינה בגוונים בלתי-רוויים ונטולי בוהק. חומרי גמר מותרים לחזיתות הבנייה: זכוכית, פלדה, אבן מקומית, עץ, טיח בגוון הקרקע המקומית.
- ה. הבנייה תשתלב בסביבתה, לא יותר שילוט בולט ו/או גבוה מגג המבנה למעט תורן שילוט יחיד. הגג יהא שטוח.

2. מאפייני הפיתוח הנופי - יער

- א. תותר הקמת חניונים ומתקנים על פי הוראות התכנית.
- ב. פינות ישיבה, מצללות, מתקני משחקים, מתקני פנאי ונופש ומתקנים טכניים יתוכננו בהתאם לאופיו המדברי של האזור ובחומרי בניה מתאימים.
- ג. חומרי הגימור לשטחי החניה בחניונים יהיו אדמה ומצעים. הגדרת אזורי החניה תעשה על ידי חומרים טבעיים (אבן, בולי עץ וכדו').
- ד. רוחבן המקסימלי של דרכי השרות יהיה 4 מ'. והן יתוכננו עד כמה שניתן על בסיס תוואים קיימים, בהתאם לתכנית פיתוח שתאושר ע"י הועדה המקומית ובתאום עם הקרן הקיימת לישראל.
- ה. יועדפו נטיעת מיני עצים ושיחים מקומיים (שיטה סלילנית, רותם המדבר) וצמחיית בוסתן (זית, תאנה, חרוב, אלת הבוטנה, גפן, תות, תמר).

3. מאפייני הפיתוח הנופי - קרקע חקלאית

- א. הכוונה לעודד אפשרות לגידול גידולים חקלאיים מקומיים הקשורים למורשת העבר (ממשית, תחנת דרך על "דרך הבשמים" העתיקה), כרקע לפיתוח התיירותי ויתרמו להעצמת חוויית הביקור במקום. מומלץ להמנע מגידול מסחרי של גידולים מודרניים (לדוגמא, תפוחי אדמה, פלפל, צבר וכדו') שאינם קשורים לסיפור ההיסטורי של ממשית ודרכי הבשמים. הגידולים המומלצים: שעורה, חיטה, קטניות, גפן, תאנה וזית.
- ב. לא יותר שילוט בולט.
- ג. לא יותרו הקמת חממות, בתי רשת וגידולים מחופים (מנהרות נמוכות, מנהרות גבוהות, חיפוי ברשתות וכדו').

4. מאפייני הפיתוח הנופי - שטח פתוח - מדברי

- א. שימור, שיקום וטיפוח הנוף הפתוח הנרחב של המדבר, בתי גידול אופייניים של חי וצומח מקומי במצב הטבעי. כמו גם נטיעת צמחיה המתאימה לאזור בהנחיית אקולוג.
- ב. לא יותר עיבוד חקלאי בשטח זה. יותר פיתוח דרכים נופיות, שבילים, קווי תשתיות תת-קרקעיות ונקודות תצפית.

5. מאפייני הפיתוח הנופי - תחום נחל

- א. שימור צמחיה מקומית ובתי גידול.
- ב. תחום הנחל יישמר פתוח דרכו תוכל להתקיים תנועת בעלי חיים.

ג. מומלץ להמנע מהעברת קווי תשתיות. אך באין אפשרות להעברה בצמוד לתשתיות קיימות, תותר העברת קווי תשתית בהתאם להוראות התכנית ובליווי של אדריכל נוף.

6. מאפייני הפיתוח הנופי - דרך

- א. דרך הפארק הינה דרך נופית. ההיבטים הנופיים והימנעות מפגיעה נופית ואקולוגית ימצאו בבסיס השיקולים התכנוניים.
- ב. תוואי הדרכים ורוחבן בהתאם למסומן בתשריט. תוואי הדרך יתוכנן בהתאם לתוואי השטח תוך הימנעות מעבודות עפר פוגעות, פגיעה בערכי טבע ומורשת.
- ג. תכנון כל דרך ילווה בטיפול נופי של מתכנן נוף בתנוחה, בחתכים ובחזיתות.
- ד. לאורך הדרכים תותר הקמת רחבות תצפית ונקודות עצירה לרכב, נטיעות והתקנת מתקנים ככל הדרוש לתפקוד הדרכים.
- ה. ייערכו פעולות לשיקום נופי - פגעי חציבה ומילוי בהתאם להוראות התכנית. מדרונות חציבה או מילוי שנוצרו מפריצת דרך או בניית מבנה, ישוקמו הנדסית וצמחית בד בבד עם ביצוע המבנה, ע"ח יזם הפרויקט. לא תימסר תעודת גמר אלא לאחר ביצוע השיקום כנדרש ע"י תכנית השיקום הנופי שתוכן על ידי אדריכל נוף.
- ו. הדרך תתוכנן בהקפדה מירבית על שימור ערכי נוף שבסמוך לה כגון: טרסות אבן, עצי בוסתן, מדרונות סלע וכד'. תכנון כל דרך ילווה בטיפול נופי של אדריכל נוף בתנוחה, בחתכים ובחזיתות.
- ז. תחום העבודות לביצוע הכביש, יאושר ע"י מהנדס הועדה המקומית ויכלול גם את השטחים שיידרשו להתארגנות, אחסנת ציוד וחומרים ("מחנות קבלה") ושטחים הנחוצים לביצוע עבודות.
- ח. טרסות קיימות בתחום עבודות העפר יפורקו, באישור והנחיית רשות העתיקות, והאבנים יועברו לאחסון, לשימוש חוזר בבניית הקירות.
- ט. בביצוע הדרך ובאחזקתה ייאספו ויסולקו מן המקום עודפי חומר, תוך מניעת שפך ודרדרת. קירות תמך ייבנו מאבן לקט מקומית בבניה יבשה.
- י. פני אדמת המילוי תכוסה בשכבת אדמת חיפוי מקומית מחישוף, או כדוגמת הקרקע המקומית העליונה. עובי החיפוי 10 ס"מ.
- יא. פני מדרונות חציבה יישארו גלויים. אם יידרש ייצובם משיקולים הנדסיים יאומץ פתרון בשיתוף אדריכל הנוף של הפרויקט.
- יב. הדרך תתוכנן כך שככל הניתן לא תיפגע צמחיה מקומית מעוצה.
- יג. גימור הכביש יהיה אספלט או מצע מהודק בהתאם לתכנית שתאושר ע"י מהנדס הועדה המקומית.
- יד. מערכת ניקוז הדרכים תבטיח פיזור המים ומניעת חסימת ערוצים טבעיים ושינויים במשטר הנגר.
- טו. מעבירי מים ייבנו מקירות אבן לקט פראית, כפי שיפורט בבקשה להיתר סלילה.

7. מאפייני הפיתוח הנופי - שטח לטיפול נופי

- א. שימור צמחיה מקומית ובתי גידול.
- ב. שטח זה יישמר פתוח דרכו תוכל להתקיים תנועת בעלי חיים.
- ג. מומלץ להמנע מהעברת קווי תשתיות. אך באין אפשרות להעברה בצמוד לתשתיות קיימות, תותר העברת קווי תשתית בהתאם להוראות התכנית ובליווי של אדריכל נוף.
- ד. תיאסר הקמת מתקנים הנדסיים.
- ה. יותרו בתאום רשות העתיקות ורשות הטבע והגנים פעולות לשימור, לשיחזור וטיפוח חקלאות עתיקה של טרסות/ בוסתן בלבד (כגון זית גפן, רימון, תאנה) אולם שטח זה יועדף לשימור אקולוגי ושיקום ושחזור בתי גידול מקומיים.

8. מאפייני הפיתוח הנופי - שבילי טיול רגליים

- א. שבילי טיול רגליים המשתלבים בסביבה.
- ב. תכנון לביצוע, סימון ושילוט וההתוויה בשטח בליווי אדריכל נוף ואקולוג תוך פגיעה נופית ואקולוגית מינימלית.
- ג. לא תותר פריצה בציוד מכני הנדסי. רוחב השביל ואופיו יותאם להליכה רגלית בלבד.

9. מאפייני הפיתוח הנופי- מצפורים ונקודות תצפית

- א. מצפורים ונקודות תצפית לאורך דרכים ושילי הליכה. המצפורים ייבנו בחומרים מקומיים תוך השתלבות מיטבית בסביבה.
- ב. תכנון מפורט לביצוע, סימון ושילוט וההתוויה בשטח בליווי אדריכל נוף ואקולוג תוך פגיעה נופית ואקולוגית מינימלית.
- ג. לא יותר קירווי במצפורים ותצפיות הממוקמים בשטחים פתוחים-מידבריים לשימור (למעט בתחום העיר העתיקה ממשית).

10. מאפייני הפיתוח הנופי - חניון יום-חניון נופש פעיל

- א. חניון יום, שטח המפותח לטובת הקהל כחניון פיקניק, נופש ומנוחה הנמצא בשימוש בשעות היום בלבד.
- ב. תכנון מפורט לביצוע, ע"י אדריכל נוף ואקולוג תוך פגיעה נופית ואקולוגית מינימלית. ג. נטיעה בצומח מקומי בלבד. החניונים ימוקמו בצד דרכי רכב בלבד.
- ד. קיבולת – כל החניונים למעט החניון שביער יתוכננו לקליטת לא יותר מ- 20 איש בו זמנית.

11. מאפייני פיתוח- הנחיות אדריכליות-נופיות

- א. הבינוי והפיתוח ייעשה מחומרים המשתלבים בסביבה הטבעית.
- ב. חומרי הבניה יהיו עמידים ורחיצים לאורך זמן, בגוונים בלתי-רוויים ונטולי בוהק.
- ג. הגגות יהיו שטוחים, מחופי חצץ בהיר, ריצוף בגוון הקרקע המקומית ו/או בכיסוי צמחיה. לא יותרו גגות רעפים.
- ד. לא תותקן צנרת גלויה של חשמל, גז, מים, ביוב, מיזוג אויר, ארובות לחימום וכיו"צ על גבי חזית המבנים. מכלי גז ודלק ישולבו בעיצוב הבניין והגינה או יוסתרו.
- ה. צורת הבינוי והדרכים יהיו על פי הטופוגרפיה הקיימת.
- ו. מפלסי המבנים יהיו קרובים ככל האפשר לגובה הקרקע הטבעית כך שהתצורה הטבעית של הקרקע תישמר.
- ז. ניתן לנקוט אמצעים להצללת שטחים ציבוריים ולשתול עצים לאורך נתיבי התנועה וחניות. ניתן להשתמש באמצעים טבעיים ו/או מלאכותיים כפתרון הצללה.
- ח. ניתן לעשות שימוש בעצים בוגרים או פתרון ביניים אחר להצללה עד שהעצים יתבגרו. נטיעת עצים תיעשה בדגש על עצים רחבי צל, המותאמים לאזור המדבר.
- ט. שטחים ציבוריים פתוחים יתוכננו כך ששטחי הדשא יהיו מצומצמים, ותינתן עדיפות למשתרעים, שיחים ועצים מקומיים עמידים ביובש, ולריצוף.

12. הנחיות נופיות ומאפייני פיתוח לתשתיות

- א. מערכות תשתית קוויות, לרבות תיעול, מים, ביוב, תאורה, חשמל תקשורת, דלק וגז, תהיינה תת-קרקעיות.
- ב. מבנים הקשורים למערכות אלו, כגון שנאים, בריכות מים, משאבות, ארונות תקשורת, תאי מגופים יותקנו במקומות מוצנעים כשהם תת קרקעיים או בנויים בגומחות בקירות/גדרות עם גמר תואם לסביבה הבנויה או מוסתרים בדלתות רפפה בצבע התואם לקיר.
- ג. תשתיות תוצמדנה ככל הניתן לדרכים קיימות ומתוכננות.
- ד. כל תכניות התשתית תלווה על ידי אדריכל נוף, שינחה ויפרט את האמצעים למזעור הנוקים בזמן ביצוע העבודה ולשיקום הנופי, כולל שיקולי התוויה מיטביים ובחינת חלופות ביצוע.
- ה. ניקוז, תיעול ומניעת סחף קרקעות - פתרונות הניקוז בשטחים פתוחים ייקבעו במטרה לשמור על משאבי הטבע ומאפייני הנוף של השטח הפתוח לרבות האיכויות הנופיות של ערוצי הנחלים ואגני ההיקוות ושמירה על משטרי נגר וזרימה טבעיים.
- ו. אשפה – סידורי סילוק האשפה יהיו לפי הוראות הרשות המקומית. לא יינתן היתר בניה בשטח תכנית אלא לאחר שיובטח מקום לפחי האשפה בשטח המגרש ויסומן בהיתר הבניה. לא יינתן היתר בניה אלא לאחר התחייבות היזם לפינוי פסולת הבניה ופינוי עודפי עפר לאתר מוסדר. אשפה ופסולת ביתית ייאצרו במתקני אצירה מאושרים

- ע"י הרשות המקומית ויפוננו באחריותה לאתר פינוי פסולת אזורי מאושר. מתקני האצירה ייסגרו באופן שלא יאפשר נגישות לבעלי חיים ו/או התעופפות פסולת.
- ז. תקשורת - קווי התקשורת כגון טלפונים, מחשב, כבלים וכדומה יהיו תת קרקעיים.
- ח. גנרטורים, מיכלי דלק ומערכות חימום - יותקנו אך ורק על גבי מאצרות, על פי תקנות המשרד להגנת הסביבה.
- ט. גזם - גזם ייאסף ויועבר למשטח קיצוץ מאושר ומוסדר על פי דין, בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה. אם יוקם משטח קיצוץ בתחום התכנית, ייקלט בו אך ורק גזם שמקורו בתחום התכנית.

13. עבודות עפר ופיתוח

- א. לפני תחילת עבודות עפר ו/או תשתיות ו/או פיתוח יבוצעו הפעולות הבאות:
- ניקוי וסילוק פסולת.
 - טיפול בעתיקות לפי הנחיות רשות העתיקות.
 - חישוב שכבת הקרקע העליונה לעומק 30 ס"מ ואיסוף החומר לצורך פיזור על פני שטחים מופרים. לא ייעשה שימוש חוזר בקרקע טרשית.
 - העתקת עצים והעברת פקעות ובצלים של צמחי בר לשתילה באתרים שייקבעו על ידי אדריכל נוף.
- ב. פני שטח מופרים יחופו בחומר מעבודות החישוב בשילוב אבנים וסלעים שנאספו במקום.
- ג. במדרונות שיווצרו באזורי חפירה או מילוי תבוצע נטיעת עצים ושיחים מקומיים לפי הנחיות אדריכל נוף:
- ד. הפרשי גובה שידרשו תמיכת הקרקע הטבעית ייתמכו באבן לקט מקומית וייבנו בשיטת "בניה יבשה".
- ה. ניתן לשלב מחשוףי סלע בקירות תמך.
- ו. ממצאים ארכיאולוגיים ישולבו בפיתוח לפי הנחיות רשות העתיקות.
- ז. בתעלות שיחפרו לצורך הטמנת קווי תשתית יכוסה המילוי החוזר בחומר החישוב שייאסף בשלבי הכנה.
- ח. תחום החפירה יוגבל ככל שמתחייב מעומקה לפגיעה מינימאלית בפני השטח הטבעיים.
- ט. עודפי החפירה יועברו לשטחי מילוי או יסולקו.
- י. עבודות עפר והטמנת תשתיות יבוצעו בתיאום עם רשות הטבע והגנים ורשות העתיקות.
- יא. לקבלת היתר בנייה תוגש תכנית מפורטת של עבודות הקבלן הכוללת: שלביות עבודה וחישוב כמויות. ציון אזורים זמניים לעירום עודפי עפר. ציון אתר מאושר לפינוי.
- יב. אופן הטיפול בחומרי חפירה ומילוי יתואם עם "מרכז מידע עפר" במינהל מקרקעי ישראל.
- יג. גידור זמני לפני תחילת עבודה - על מנת להגן על שטחים טבעיים, ערכי טבע ואתרי עתיקות מפני פגיעה לא מכוונת בזמן ביצוע העבודות, יסומן ויגודר תחום העבודה בגדר טרם תחילת העבודה.
- יד. איסור פגיעה בשטח שאינו מסומן כנמצא בתחום העבודה - אין לחרוג מתחום העבודה בכל צורה: איסור תנועה ועבודה, איסור איחסון (גם זמני) של חומרי בניה ועודפי חפירה, איסור ומניעת "גלישת" חומר עודף וסוללות.
- טו. אבק: יש למנוע יצירת מטרדי אבק מדרכי הגישה ומהמתקנים באתר (מגרסות, מערומי עפר, פעולות חציבה וכו').
- טז. הרטבה - תבוצע הרטבה לאורך הצירים ובשטח העבודה למטרות הידוק ומניעת אבק.
- יז. מחנה קבלן - מחנות קבלן ימוקמו באזורים מופרים ו/או באזורים המיועדים לבינוי כל הפעולות המנהלתיות יתבצעו במחנה הקבלן, כולל איגום כלים הנדסיים, משטחי פריקה, אחסנה של חומרי בנין וחומרים מובאים, מגורי שומר וכדו'. עבודות תדלוק וטיפול ברכבים וצמ"ה יבוצעו בתחנות דלק ומוסכים מורשים בלבד. בכל מקרה לא יבוצע טיפול ברכבים וצמ"ה (לרבות החלפת שמנים, תידלוק, טיפולים שוטפים ומכונאות כללית) בשטחי העבודה ובשטח שהינו ברשות הרבים. לא תותר כל שהיית לילה של כלים ושומרים בתחומי הנחלים וסביבתם. התכנון המפורט יפרט הנחיות המתייחסות למחנה הקבלן בהתייחס בין השאר גם לגידור, מניעת זיהום בדלק

- ושמנים, חניות ותנועה, פסולת, מבני שירותים, תאורה, מניעת פגיעה סביבתית-נופית ועבודות השיקום הנדרשות בסיום העבודה.
- יח. דלקים, שמנים וחומרים כימיים – יש למנוע שפיכתם הגורמת לזיהום הקרקע. תוך שימוש במאצרות, הקפדה על עבודה בכלים מכניים תקינים ומיכלים אטומים.
- יט. זיהום קרקעות – במידה ויוצרו קרקעות מזוהמות, הן יפוננו לאתר מורשה על פי כל דין, בתיאום מול משרד הגנת הסביבה והיח"ס.
- כ. אשפה – איסוף אשפה יעשה לפחים המונעים גישה לחיות בר ומניעת התעופפות ופיזור פסולת. האשפה תיאסף מדי יום לאתר מאושר.
- כא. שטיפת מערבלי בטון – באתר מאושר בלבד.
- כב. שעות עבודה – אין לעבוד בשעות החשיכה.
- כג. מניעת חסימת דרכי מטיילים ושילוט – במידת האפשר במגבלות בטיחותיות. הצבת שילוט אזהרה והסברה למטיילים (בתקופת העבודה, הנחיות והפרעות צפויות).
- כד. רעש – יש לנקוט באמצעים המתאימים להפחתת מטרדי הרעש הצפויים כתוצאה מהעבודות לשם עמידה בחוקים ובתקנות. (תקנות למניעת מפגעים התש"ן, 1990. תקנות למניעת מפגעים התשנ"ג, 1992).

14. הוראות והנחיות להסדרה ושיקום:

- א. השחמת מחשופי חציבה - במידת הצורך, בהתאם לצבע הסופי לאחר חציבה.
- ב. חיפוי טשטוש והסדרה - עם סיום העבודות יתבצעו פעולות לטשטוש פני הקרקע לשם העלמת עקבות עבודות העפר ופעולת הכלים ההנדסיים. בשלב זה תפוזר שכבת אדמת החישוף על פני הסוללות, שולי הדרכים ואיזורים שנפגעו בזמן ביצוע העבודה. רוחב הדרכים לאחר ההסדרה עד 4 מטר. איזור מתנה הקבלן ישוקם במלואו. כל עבודות השיקום וההסדרה יבוצעו בהנחיית אדריכל נוף.

15. תאורה

- א. תאורה בשטחים הפתוחים של התכנית עלולה לגרום לפגיעה הן במערכת האקולוגית והן בחווית המבקר והלן במקום. לפיכך, יש להקטין ולהגביל את השימוש בתאורה לתחומי האיזורים המבונים בלבד. אין להציב עמודי או להאיר שטחים פתוחים וחקלאיים ושטחי נחל. דרך הפארק לא תואר.
- ב. ניתן להציב תאורה בשטחים המבונים, אך רצוי להפחית ככל הניתן את השימוש בתאורה. גובה העמודים – נמוך ככל האפשר. יעשה שימוש בגופי תאורה בעלי פיזור מוגבל (cut off). גוף התאורה יותקן בזווית 90 מעלות כשהארה כלפי מטה בלבד למניעת זליגת אור כלפי השמיים. העמודים מגולוונים, לא צבועים ו/או בצבע בגוון הקרקע המקומית.

16. צמחיה לשימור

- א. לפני תחילת ביצוע עבודות עפר, פיתוח ובינוי, ייערך סקר מפורט לאפיון עצים וצמחיה המיועדים לשימור וייעשה מאמץ תכנוני למנוע פגיעה בעצים אלה.
- ב. לפי שיקול דעתה, תוכל הועדה המקומית לדרוש לכלול בהיתר בניה בתא שטח בו קיימת צמחיה לשימור, תנאים לשימורה לרבות גידורה לפני תחילת העבודות, שמירת גובה הקרקע הקיים בסמוך לגזע העץ/לצמחיה, מניעת איטום הקרקע בריצוף או חיפוי (במרחק של 200 ס"מ לפחות) סביב גזע העץ ושמירת מרחב ללא בינוי סביב נוף העץ ו/או ריכוז צמחיה. בעצים לא יותרו עקירה ו/או גיזום של גזעים וענפים להוציא טיפול גנני מקצועי לטיפוח העץ.
- ג. ככלל, לא תותר כל פגיעה בעצים קיימים. עם זאת, במקרים שהשתכנעה הועדה המקומית כי אין אפשרות להמנע מפגיעה עצים אלו, הם יסומנו ויועקו לפי תכנית הבינוי והפיתוח לפני תחילת העבודות.

17. צמחיה לנטיעה

- א. בכל תחום התכנית תיאסר נטיעת צמחייה מרשימת הצמחייה האסורה בנטיעה שלהלן: אגבה אמריקאית, אורן ברוטיה, אזדרכת מצויה, אילנתה בלוטית, איקליפטוס המקור, אלף העלה האקוויטי, אמברוסיה מכונסת, אסתר מרצעני, גומא,

- דקל וושינגטוניה, דשא קיקוי, ורבוזינה זהובה, זיפנוצה חבוי, טבק השיח, טיונית החולות, ינבוט המסקיטו, לכיד הנחלים, לנטנה ססגונית, מלוח ספוגי, מכנף נאה, נר הלילה החופי, סולנום גדול, סולנום זיתני, פילפלון בכות, פילפלון דמוי אלה, פיקוס חלוד, פיקוס בנגלי, פיקוס השדרות, פיקוס קדוש, פרקינסוניה שיכנית, פיטולקה אמריקאית, צלקנית נאכלת, צפצפה מכסיפה, קייצת קנדית, קיקיון מצוי, רוביניה בת השיטה, שיטה דוקרנית, שיטה כחלחלה, שיטה מחטנית, שיטה עגולת זרעים, שיטת המשוכות, שיטת ויקטוריה, שיטת עלי הערבה.
- ב. לפי שיקול דעתו של מהנדס הועדה המקומית, ובתאום עם רשות הטבע והגנים, ניתן יהיה לעדכן את רשימת הצמחייה האסורה בנטיעה מעת לעת.
- ג. יינטעו צמחים חסכוניים במים, המשתלבים עם מגוון המינים המקומי.
- ד. ככלל, יש להמנע מנטיעה בשטחים הפתוחים ובסביבת הנחלים, למעט לצורך שיקום אקולוגי. בשטחים אלו תותר נטיעה רק ע"פ תכנית אדריכל נוף ואקולוג.
- ה. בשטחים המיועדים לבינוי ופיתוח אקסטנסיבי יועדפו צמחים מקומיים: אשל היאור, חבצלת הנגב, חצב מצוי, כלנית מצויה, סתונית הנגב, סתונית הקליפות, צבעוני המדבר, רותם המדבר, שיטה סלילנית.
- ו. בקרבה מיידית למבנים בלבד, לגינון אינטנסיבי יותר מומלצת בנוסף למינים הנ"ל, נטיעת צמחיית בוסתן: זית אירופי, פיקוס התאנה, חרוב מצוי, אלת הבוטנה, גפן, תות לבן, דקל תמר.